

PRZEDPŁATA

miesięcznie:

w Radomiu 2 korony
za odn. do domu 25 h.
z przes. poczt. 2.50 h.
czem. pojed. 10 hal.

OGŁOSZENIA

za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
1-sza strona 1 kor.
Nekrologi 40 hal.
Reklamy 60 hal.
17-ta strona 20 h.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie przez święta i niedziele od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie przez święta i niedziele od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Sankcjonowanie listy Rady Stanu

Lublin. (BK.) B. Prasowe generał-gubernatorstwa donosi: Lista członków Rady Stanu z ziem, pozostających pod zarządem gen.-gubernatorstwa w Lublinie uzyskała najwyższą sankcję.

W charakterze zastępcy austro-węgierskiego zarządu wojskowego przy Radzie Stanu funkcjonować będą ze stałą siedzibą w Warszawie jako komisarz rządowy, tajny radca hr. Józef Konopka, jako zastępcy radca ministerjalny dr Ignacy Rosner i starosta dr Stefan Iszkowski (hr. Konopka jest członkiem N. K. N. i prezesem stronnictwa prawicy narodowej. Przep. Red.)

Lublin. (BK.) Członkami Rady Stanu są: Dr Stanisław Bukowiecki, adwokat przys. Stanisław Dzierzbicki, ziemianin; Stefan Dziwulski, adwokat przys.; Ludwik Górski, ziemianin i inżynier; Ludomir Grendyszyński, publicysta i dziennikarz; Stanisław Janicki, ziemian; dr Paweł Jankowski, lekarz z Lublina; Antoni Kaczorowski, inżynier; Józef Kozłowski, przemysłowiec w Dąbrowie Górniczej; Włodzimierz Kunowski, z Warszawy; Michał Lempicki, inżynier i przemysłowiec; Antoni Lunewski, prezes Związku Ziemian; Józef Mikułowski-Pomorski, dyr. wyższych kursów gospod. w Warszawie; Kazimierz Natanson, finansista; Wacław Niemojowski, właściciel z Kalisza; Józef Piłsudski, brygadjer Leg. pol.; ks. prałat Przeździecki, z Łodzi; Franciszek ks. Radziwiłł, komendant Milicji warszawskiej; Wojciech hr. Rostworowski, ziemianin i literat; Artur Sławiński, publicysta; Stanisław Sokółowski, ziemianin z Piotrkowskiego, sędzia gminny; Władysław Stolarski, gospodarz z Bzina; Władysław Studnicki, publicysta; ks. Bolesław Sztobryn, proboszcz z Wierzbnika.

Nabożeństwo inauguracyjne

Warszawa. „Kurjer Polski“ donosi: Przyjęcie członków Rady Stanu przez ich Ekszellencję generał-gubernatorów v. Besselera i v. Kuka odbędzie się na Zamku Królewskim w niedzielę d. 14 b. m. o g. 12 w południu.

Nazajutrz, po uroczystym nabożeństwie w katedrze, odprawionem przez J. E. Arcybiskupa Kakowskiego, odbędzie się pierwsze posiedzenie Rady Stanu w wielkiej sali Pałacu Rzeczypospolitej, która na tę uroczystość została przez Magistrat m. Warszawy pięknie ozdobiona.

O osobę marszałka.

Jako kandydatów na stanowisko marszałka i wicemarszałka wymieniają pp. Wacława Niemojowskiego i Stanisława Dzierzbickiego. Wybory dokonane będą na pierwszym posiedzeniu Rady.

Sala obrad Rady.

Posiedzenia Rady Stanu odbywać się będą tymczasowo w pałacu Kraszińskich. Sala posiedzeń została już przygotowana Klatką schodową i wiodącą z przedsięcia pałacu do sali na pierwszym piętrze, przybrano zielenią, a przy wejściu na schody ustawiono już krzewy zielone. Schody będą wyłożone czerwonym chodnikiem. Na sali ustawiono już stoły, wybite sukniem czerwonym, w podkowę i fotele dla członków Rady Stanu. Na ścianie za miejscami dla prezydium Rady, zawieszono transparent z godłami państwowymi Polski: Orłem Białym i Pogonią, a pod nimi ustawiono na krzyż dwa pochyłone proporce, spowite w barwy narodowe polskie, ze swisającymi flagami polskimi. (Na wprost otworu podkowy ustawiono stół, a za nim parę foteli i krzesel.

Pozatem w rogach sali ustawiono krzewy zielone.

Budowa państwa

Dwa miesiące przeszło od proklamowania państwa polskiego. Przez ten czas dla budowy zrobiono bardzo niedużo. Widzimy generalną obstrukcję polską przeciw budowie państwa. Jedni robili obstrukcję w tworzeniu Rady Stanu, inni w tworzeniu wojska polskiego.

Wojsko polskie jest i musi być z natury pierwszym organem wytwarzającego się państwa.

Siła zbrojna była zawiązkiem państwa w zamierchłej przeszłości. Pierwszy zbiorowy czyn był czyn zbrojny zorganizowanych do boju ludzi. Siła ta jest organem przymusu. Przymus—zasadniczym pierwiastkiem państwa. Państwo jest przymusową, terytorjalną organizacją. Określenie to nie wypelnia jeszcze wszystkich cech państwa, ale podaje zasadnicze. Organ pierwszy państwa — siła zbrojna — wymaga innych stopniowo. Siła zbrojna potrzebuje środków materialnych, stąd organ skarbu. Jeszcze przed dwoma wiekami około 60 proc. wydatków państw szło na siłę zbrojną. Dla wybierania podatków potrzebne są organy administracji państwowej, dla zwiększenia siły podatkowej — organy polityki gospodarczej, organy popierające rolnictwo, przemysł, handel itd. Dla wyztałcenia swych funkcjonarjuszów państwo bierze w swe ręce szkolnictwo, które uprzednio było w rękach korporacji, a przedewszystkiem kościoła.

Jak się odtwarzają państwa? Przez powstanie zbrojne i wojnę, do której przyłącza się ludność prowincji, która staje się państwem. Z natury rzeczy tworzy więc najpierw siłę zbrojną.

Podstawą Księstwa Warszawskiego były legiony, następnie rozkazy z d. 10 listopada 1806 roku oraz 16 listopada tegoż roku, dotyczące powołania siły zbrojnej. Dnia 9 grudnia, na wyraźny rozkaz Murata, ks. Józef Poniatowski objął funkcje wojskowe.

Dla ześrodkowania zarządu krajem i nadania mu większej czynności, a zwłaszcza zapewnienia mu zaprowiantowania, Murat otworzył d. 1 grudnia Izbę wyższą administracyjną: wojskową i cywilną, złożoną z Pulaków, która miała wykonywać nadzór nad izbami całego kraju.

Decret z dnia 14 stycznia powołuje do życia Komisję rządzącą, składającą się z 7 członków (6 departamentów: wojny, policji generalnej, administracji wewnętrznej, skarbowości i sprawiedliwości). Komisja mianowała dyrektorów: sprawiedliwości — Feliksa Łubieńskiego, wojny — ks. Józefa, policji — Al.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo 11 stycznia. Na froncie wschodnim. W obrębie grupy wojsk felm. Mackensona żadnych zmian.

Na południowym skrzydle wojsk pod dowództwem arcyks. Józefa toczy się dalej walka w górach. W dolinach rzeki Susity i Casinu atak nasz posunął się naprzód. Na północ od traktu Oitoz bataljony austro-węgierskie i niemieckie zdobyły szturmem kilka pozycji rosyjskich. W wielu punktach nieprzyjacieli usiłował odzyskać utracony teren, lecz nadaremnie. Nasza zdobycz dzienna wyniosła wczoraj na tej przestrzeni 800 jeńców i 6 karabinów maszynowych.

Nad Bystrycą Sołotwińską nasze strażce polne odparły rosyjskie oddziały lotne.

Na froncie włoskim i bałkańskim bez zmiany.

sła wskutek tego uległy pewnej zniżce, za kwartę płacono od 2 rb. 60 kop. do 3 rb.—jajko kop. 7—drob stałe w stosunku do ceny mięsa wołowego niedrogi, poszukiwano kartofli, których dostarczono bardzo niewiele. Stwierdzić można było fakt, że kupujących było nie wiele, kobiet z warstw robotniczych i drobnych rzemieślników prawie nie widać, wielkich kosztów ładownych wiktualiami znacznie mniej z targu wynoszą jak dawniej, mieszkańcy miasta znać się oszczędzają w wydatkach na żywność.

Z KRAJU.

> Rezygnacja I wiceprezidenta w Piotrkowie. Wybrany I wiceprez. w Piotrkowie ks. Bromski ogłasza w Dzienniku Narodowym list, z doniesieniem, że zrzekł się tej godności, ponieważ nie może przyjąć wyboru dla pewnych względów natury kościelnej.

TELEGRAMY

Napisy polskie na urzędach

Lublin (BK). Gen. - Gubernatorstwo wydało dn. 10 b. m. następujący rozkaz: Dla całego terytorjum gen. gubernacji zarządza się, aby napisy na budynkach zarządu wojskowego, tablice publiczne na dyslokacjach, biurach i urzędach, napisy przy wejściach do poszczególnych urzędów i t. d. o ile to dotąd się nie stało, sporządzane były, oprócz języka niemieckiego, także w języku polskim. Napisy polskie mają być wykonane literami takiej samej wielkości, a to najpierw w języku niemieckim, a pod spodem w języku polskim.

Ameryka a państwo polskie.

Kraków. Z Warszawy donoszą: Konsul Stanów Zjednoczonych zaprosił do siebie przebywających tu konsulów państw neutralnych i z polecenia rządu swego oświadczył, że do końca wojny nie może uznać Królestwa Polskiego. W sprawach państwowo-prawnych rząd polski, względnie Rada Stanu traktowana będzie na równi z rządami innych państw europejskich.

O czem radzono w Rzymie?

Berlin. (BK.) „Matin“ donosi, że na konferencji w Rzymie przyjęto bez zmian projekt odpowiedzi koalicji do Wilsona, wypracowany przez Brianda. Nota do Wilsona przedstawia jako przyczynę wojny i cele koalicji. „Nasi wrogowie—pisze „Matin“ będą musieli odczuć tę odpowiedź jako bolesną porażkę. Układ londyński jest obecnie żywo najważniejszy niż kiedykolwiek przedtem.

Ważne oświadczenie Lloyda George'a

Amsterdam. (BK.) Pisma tutejsze donoszą z Londynu, że we czwartek (wczoraj) Lloy George złoży w Guildhall ważne oświadczenie.

Echa noty Wilsona.

Waszyngton. (BK.) B. Rentera donosi Wilson podziękował osobiście posłowi szwajcarskiemu za ogłoszenie noty szwajcarskiej celem poparcia Wilsona.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 11 b. m. Na froncie francuskim: Na północ od Yperu odparto atak nieprzyjaciela z ciężkimi dla niego stratami. Także na południe od Yperu bezskuteczne były natarcia silniejszych oddziałów nieprzyjacielskich. Pod Beaumont udało się nieprzyjacielowi obsadzić wysunięty naprzód kawałek rowu naszej pozycji.

Zestrzelono dwa angielskie balony na uwięzi.

Na froncie wschodnim: Między Rygą a Smorgoniem odparto zupełnie kilka ataków nieprzyjacielskich i natarć silniejszych oddziałów.

Między dolinami rzek Uz i Susita wydarto nieprzyjacielowi kilka punktów oporu. Na północ od traktu Oitoz zdobyto szturmom silnie umocnione i zacięte bronione pozycje górskie. Pod Marasti i Racoasa zdobyto linje utrzymane przeciw atakami nieprzyjaciela.

U grupy wojsk feldm. Mackensena żadnych wydarzeń.

5-ta pożyczka wojenna Austrii

Wiedeń (BK). Subskrypcje na piątą pożyczkę wojenną zostały zamknięte i dały sumę 44.128 milionów koron. Ostateczną dokładną liczbę podać będzie można później.

Rada ministrów w Wiedniu

Wiedeń (BK) Wczoraj odbyła się wspólna Rada ministrów pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych hr. Czernina. Przedmiotem narad były sprawy gospodarcze, pozostające w łączności z wojną. W naradach, które trwały od g. 10 przed południem do północy 7 wieczór z przerwą obiadową, brali udział obaj prezydenci ministrów, minister wspólnych finansów, węgierski minister rolnictwa, szefowie urzędów żywności, zastępca Naczelniej Komendy Armji gen. gub. z Lublina.

Gen. Brusilow nad Seretem

Lugano. Podjęta licznymi siłami ofensywa nad Seretem leży, wedle „Corriere della Sera“ w rękach gen. Brusilowa, którego zadaniem jest powstrzymać dalszy pochód wojsk generała marszałka polnego v. Mackensena. Plany gen. Brusilowa zostały opracowane w głównej kwatery rumuńskiej przez niego samego i generała francuskiego Bertholeta.

Galacz pod ogniem dział

Budapeszt. „Az Est“ donosi z Sofji: Wojska nasze utrzymały skrawek lądu pod Galaczem.

Twierdza Galacz stoi pod ogniem artylerji sprzymierzonych. Okolica miasta jest wprawdzie bagnista, lecz mimo to twierdza nie jest bezpieczna przed atakami naszych wojsk.

Z Grecji.

Lugano. (B. K.) „Corriere“ donosi z Aten, że ultimatum zawiera przyrzeczenie, że żadne wojska rewolucyjne nie będą sprowadzane od strony morza i ustanawia termin 15 dni do zupełnego wykonania wszystkich zawartych w nocie z 31 b. m. żądań.

W pałacu królewskim odbyła się rada koronna, w której brali udział prawie wszyscy dawniejsi prezydenci ministrów. Doniesienie „Corriere“, jak również „Secolo“ przewidują przyjęcie ultimatum.

Ateny. (BK.) B. Rentera donosi, że mocarstwa koalicji w ostatnim ultimatum do Grecji dały zapewnienie, że działalność wenezelistów ograniczy się do miejscowości, które obecnie zajęte są przez aliantów.

Bern. (BK.) „Matin“ pisze o ultimatum koalicji do Grecji: Stanowisko

króla Konstantyna, jakie on zajmie wobec ultimatum przyniesie ewentualnie zarządzenia, co do których wydania nie powinniśmy się wahać, a które postanowiono już w zgodzie z naczelną komendą.

Londyn. (BK.) „Daily Telegraph“ donosi z zatoki Keratsin, że celem zapobieżenia nowym trudnościom francuski oddział admirałski, który pilnował ratusza w Piraeusie, skutkiem czego miasto zostało zupełnie oddane Grekom. W następstwie tego zamknięto biuro kontroli aliantów, urządzone w porcie. Połączenie z krajem zostało obecnie przerwane.

Komunikat bułgarski.

Sofja. Urzędowo 10 bm. Na froncie macedońskim w dolinie Soresu patroli nasze wdary się w kilku punktach do pozycji nieprzyjacielskiej i po udanym przedsięwzięciu przywiodły jeńców oraz wzięły 1 karabin maszynowy. W okolicy Dramy zmuszono do wylądowania samolot nieprzyjacielski. Lotników, 2 Serbów, wzięto do niewoli.

Front rumuński: Nie było ważniejszych wydarzeń.

szanownych naszych prenumeratorów zamiejscowych uprzejmie prosimy o uregulowanie prenumeraty zaległej.

Ogłoszenia.

Massalska Stanisława z Radomia, ul. Piaski № 8, prosi pana Józefa Kwietniewskiego, zamieszkałego we wsi Staryna, około Mińska Litewskiego, o wiadomość o pani Annie Mazurkiewicz, żonie kolejarza z Radomia i Jej dzieciach. Pisma polskie i rosyjskie upraszam o przedruk niniejszego. 537—4

ZAGINAŁ

weksel in blanco z podpisem Antoniego Kuczyńskiego oraz kwit na rb. 2.500 wydany przez II Tow. Wzaj. Kredytu, na imię Józefa Ryszowskiego. Zastrzeżenia odpowiedzi poczyniono. 536—2

POTRZEBNY

rzadca rolny kawaler lub wdowiec, warunki do umowy. Wiadomość w Redakcji. 534—1